

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet

Enheten för rättsliga och internationella frågor, Rk1a

Beslutande

Vicelanråd

Harry Jansson

Föredragande

Rättssakkunnig

Pamela Baarman

Justerat

Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 181

Kommissionens formella underrättelse 2019/0320: Genomförandet av direktiv (EU) 2018/350 om ändring av direktiv 2001/18/EG vad gäller miljöriskbedömningen av genetiskt modifierade organismer

ÅLR 2019/9125

917 Rk1a

Landskapsregeringen beslöt tillstå utrikesministeriet ett svar för vidareförmedling till kommissionen i enlighet med **bilaga 1, Rk1a19E94**.

Nr 182

Kommissionens formella underrättelse 2019/0321: Genomförandet av direktiv (EU) 2019/782 om ändring av direktiv 2009/128/EG vad gäller fastställande av harmoniserade riskindikatorer

ÅLR 2019/9127

917 Rk1a

Landskapsregeringen beslöt tillstå utrikesministeriet ett svar för vidareförmedling till kommissionen i enlighet med **bilaga 1, Rk1a19E94**.

Nr 183

Ansökan om jordförvärvstillstånd gällande kvotdel av fastigheten Steckan i Saltviks kommun

ÅLR 2019/3369

918 Rk1a

Landskapsregeringen *beviljar* ansökan om jordförvärvstillstånd gällande en kvotdel om 10/1800 av fastigheten Steckan RNr 1:0 i Saltviks kommun.

Bakgrund

Ansökan avser tillstånd att förvärva och besitta en kvotdel om 10/1800 av fastigheten Steckan RNr 1:0 i Saltviks kommun (736-444-1-0).

Fastigheten Steckan har en totalareal om 266,5 ha, varav cirka 33 ha utgörs av jordareal och cirka 233 ha utgörs av vattenareal. Till fastigheten hör inga andelar i samfälliga jord- eller vattenområden.

Avsikten med förvärvet torde vara fritidsbruk. Sökanden har aldrig varit bosatt i landskapet och har inte innehaft hembygdsrätt. Sökanden äger eller besitter inte fast egendom i landskapet sedan tidigare.

Ur ansökan framgår att fastigheten Steckan åtminstone delvis funnits inom släktens ägo under en lång tid. Sökandens farfar avled år 1987; vid det därpå följande arvskiftet som förrättades år 1991 avstod sökandens far 1/3 av sitt arv till var och en av sina två döttrar, dvs till sökanden och sökandens syster. Till följd av faderns arvsavstående erhöll sökanden år 1998, då arvskifte efter sökandens farfars morbror förrättades, en kvotdel om 10/1800 i fastigheten Steckan.

Sökandens systems förvärv av en motsvarande kvotdel i fastigheten Steckan är föremål för en separat ansökan om jordförvärvstillstånd (ÅLR 2019/3370).

Kommunens utlåtande

Saltviks kommun har den 10 juni 2019 beslutat förorda ansökan med hänvisning till landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd.

Motivering

Sökanden har år 1998 erhållit en kvotdel om 10/1800 i fastigheten Steckan, då sökandens far tidigare till förmån för sökanden delvis avstått rätten till arv efter sin far. Landskapsregeringen konstaterar att ansökan om jordförvärvstillstånd bör prövas i enlighet med den lagstiftning och de bestämmelser som var tillämpliga vid tidpunkten för överlåtelsen.

Nuvarande landskapslag (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd och landskapsförordning (2003:70) om jordförvärvstillstånd trädde i kraft den 1 november 2003. Tillämplig lagstiftning år 1998, då sökanden förvärvade kvotdelarna i fastigheten Steckan, utgjordes av jordförvärvslagen (1975:7) för Åland, samt landskapsstyrelsens principer för beviljande av tillstånd enligt 2 § 1 mom. jordförvärvslagen för Åland, vilka antogs den 3 juli 1997 (DNr Ka1-31-97-56).

Landskapsregeringen konstaterar att jordförvärvslagen och dåvarande principbeslut visserligen reglerade överlåtelse av fast egendom till bröstarvinge, men saknade uttryckliga bestämmelser om överlåtelse av fast egendom till barnbarn.

Landskapsregeringen konstaterar dock att ur nuvarande beslutspraxis framgår att landskapsregeringen efter prövning enligt 12 § landskapslagen om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd beviljat jordförvärvstillstånd i ett antal fall då fast egendom har överlåtit till barnbarn (jfr beslut 21.6.2018, dnr ÅLR 2017/8238, brevnnummer 445 Rk1a och beslut 22.8.2017, dnr ÅLR 2017/3022, brevnnummer 554 Rk1a). Med beaktande av att sökanden i förlängningen som bröstarvinge och genom arv skulle kunna förvärva en kvotdel av fastigheten utan att behöva ansöka om jordförvärvstillstånd anser landskapsregeringen att sökandens förvärv inte kan anses stå i strid med jordförvärvslagstiftningens syfte.

Mot bakgrund av ovanstående och tidigare beslutspraxis anser landskapsregeringen att ansökan om jordförvärvstillstånd ska beviljas.

Tillämpade lagrum

Jordförvärvslagen (1975:7) för Åland

Landskapsstyrelsens principer för beviljande av tillstånd enligt 2 § 1 mom. jordförvärvslagen för Åland, (DNr Ka1-31-97-56)

12 § landskapslagen (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd

Nr 184

Ansökan om jordförvärvstillstånd gällande kvotdel av fastigheten Steckan i Saltviks kommun

ÅLR 2019/3370

919 Rk1a

Landskapsregeringen *beviljar* ansökan om jordförvärvstillstånd gällande en kvotdel om 10/1800 av fastigheten Steckan RNr 1:0 i Saltviks kommun.

Bakgrund

Ansökan avser tillstånd att förvärva och besitta en kvotdel om 10/1800 av fastigheten Steckan RNr 1:0 i Saltviks kommun (736-444-1-0).

Fastigheten Steckan har en totalareal om 266,5 ha, varav cirka 33 ha utgörs av jordareal och cirka 233 ha utgörs av vattenareal. Till fastigheten hör inga andelar i samfällda jord- eller vattenområden.

Avsikten med förvärvet torde vara fritidsbruk. Sökanden har aldrig varit bosatt i landskapet och har inte innehaft hembygdsrätt. Sökanden äger eller besitter inte fast egendom i landskapet sedan tidigare.

Ur ansökan framgår att fastigheten Steckan åtminstone delvis funnits inom släktens ägo under en lång tid. Sökandens farfar avled år 1987; vid det därpå följande arvsförfarandet som förrättades år 1991 avstod sökandens far 1/3 av sitt arv till var och en av sina två döttrar, dvs till sökanden och sökandens syster. Till följd av faderns arvsavstående erhöll sökanden år 1998, då arvsförfarandet efter sökandens farfars morbror förrättades, en kvotdel om 10/1800 i fastigheten Steckan.

Sökandens systers förvärv av en motsvarande kvotdel i fastigheten Steckan är föremål för en separat ansökan om jordförvärvstillstånd (ÅLR 2019/3369).

Kommunens utlåtande

Saltviks kommun har den 10 juni 2019 beslutat förorda ansökan med hänvisning till landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd.

Motivering

Sökanden har år 1998 erhållit en kvotdel om 10/1800 i fastigheten Steckan, då sökandens far tidigare till förmån för sökanden delvis avstått rätten till arv efter sin far. Landskapsregeringen konstaterar att ansökan om jordförvärvstillstånd bör prövas i enlighet med den lagstiftning och de bestämmelser som var tillämpliga vid tidpunkten för överlåtelsen.

Nuvarande landskapslag (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd och landskapsförordning (2003:70) om jordförvärvstillstånd trädde i kraft den 1 november 2003. Tillämplig lagstiftning år 1998, då

sökanden förvärvade kvotdelarna i fastigheten Steckan, utgjordes av jordförvärvslagen (1975:7) för Åland, samt landskapsstyrelsens principer för beviljande av tillstånd enligt 2 § 1 mom. jordförvärvslagen för Åland, vilka antogs den 3 juli 1997 (DNr Ka1-31-97-56).

Landskapsregeringen konstaterar att jordförvärvslagen och dåvarande principbeslut visserligen reglerade överlåtelse av fast egendom till bröstarvinge, men saknade uttryckliga bestämmelser om överlåtelse av fast egendom till barnbarn.

Landskapsregeringen konstaterar dock att ur nuvarande beslutspraxis framgår att landskapsregeringen efter prövning enligt 12 § landskapslagen om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd beviljat jordförvärvstillstånd i ett antal fall då fast egendom har överlåtits till barnbarn (jfr beslut 21.6.2018, dnr ÅLR 2017/8238, brevnnummer 445 Rk1a och beslut 22.8.2017, dnr ÅLR 2017/3022, brevnnummer 554 Rk1a). Med beaktande av att sökanden i förlängningen som bröstarvinge och genom arv skulle kunna förvärva en kvotdel av fastigheten utan att behöva ansöka om jordförvärvstillstånd anser landskapsregeringen att sökandens förvärv inte kan anses stå i strid med jordförvärvslagstiftningens syfte.

Mot bakgrund av ovanstående och tidigare beslutspraxis anser landskapsregeringen att ansökan om jordförvärvstillstånd ska beviljas.

Tillämpade lagrum

Jordförvärvslagen (1975:7) för Åland

Landskapsstyrelsens principer för beviljande av tillstånd enligt 2 § 1 mom. jordförvärvslagen för Åland, (DNr Ka1-31-97-56)

12 § landskapslagen (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd

Nr 185

Ansökan om jordförvärvstillstånd gällande ½ fastigheten

Stenåsa i Saltviks kommun

ÅLR 2019/8055

920 Rk1a

Landskapsregeringen *beviljar* ansökan om jordförvärvstillstånd gällande ½ fastigheten Stenåsa RNr 1:11 i Saltviks kommun.

Bakgrund

Sökanden anhåller om tillstånd att förvärva och besitta ½ fastigheten Stenåsa RNr 1:11 i Liby i Saltviks kommun (736-419-1-11). Fastigheten, vars totala areal är 2 700 m², är belägen inom oplanerat område och bebyggd med fritidshus. Fastigheten gränsar inte till vatten och till fastigheten hör inga andelar i samfällda jord- och vattenområden.

Sökanden äger sedan tidigare halva fastigheten, vilken ursprungligen tillhört sökandens far. Ur ansökan framgår att sökanden och sökandens bror erhöll varsin halva av fastigheten år 2008 i gåva av sin far. Enligt till ansökan bifogat gåvobrev utgjorde gåvan förskott på arv. Sökandens bror vill nu överlåta sin andel av fastigheten till sökanden.

Sökanden har inte innehaft hembygdsrätt och har inte varit bosatt i landskapet. Avsikten med förvärvet är fritidsbruk.

Kommunens utlåtande

Saltviks kommun har den 2 december 2019 beslutat förorda ansökan om jordförvärvstillstånd med hänvisning till landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd.

Motivering

Av 4 § 2 mom. landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd framgår kriterierna för när landskapsregeringen ska bevilja jordförvärvstillstånd, om inte särskilda skäl däremot föreligger. Eftersom ingen av punkterna i landskapsförordningen är tillämpliga i detta fall ska ansökan prövas enligt 12 § landskapslagen (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd.

Enligt 12 § landskapslagen om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd bör landskapsregeringen vid prövning av ansökan beakta bland annat sökandens anknytning till Åland och avsikt att bosätta sig i landskapet samt markområdets storlek, beskaffenhet och användningsändamål.

Sökanden är inte bosatt i landskapet och har inte för avsikt att fast bosätta sig i landskapet, vilket talar emot ett beviljande av tillstånd.

Sökanden har däremot en anknytning till den ifrågavarande fastigheten eftersom sökanden redan i dagsläget äger halva fastigheten Stenåsa RNr 1:11. Fastigheten har därtill funnits i släktens ägo en längre tid.

Landskapsregeringen noterar även att ansökan gäller en relativt liten fastighet, att det inte rör sig om en strandfastighet samt att fastigheten inte utgörs av produktiv jordbruks- eller skogsmark.

Sökanden förvärvade år 2008 i egenskap av bröstarvinge halva fastigheten såsom förskott på arv av sin far. Sökandens bror förvärvade samtidigt den andra halvan av fastigheten. Sökandens bror önskar nu sälja sin andel av fastigheten till sökanden.

Landskapsregeringen konstaterar att i tidigare beslutspraxis har tillstånd i enskilda fall beviljats för överlåtelse av andelar som exempelvis har syftat till att hålla fast egendom som baserat sig på arv i enbart det ena syskonets ägo. Landskapsregeringen anser att omständigheterna i detta fall är jämförbara med ett flertal fall då tillstånd undantagsvis kunnat beviljas för att ändra eller korrigera arvskiten mellan t.ex. syskon om det inte funnits någon annan ändamålsenlig lösning.

Med beaktande av att syftet med jordförvärvslagstiftningen är att behålla jordegendomen på Åland i den åländska befolkningens händer kan det därtill noteras att ingen av de nuvarande ägarna av Stenåsa 1:11 är bosatt i landskapet. Att inte tillåta överlåtelsen mellan sökanden och sökandens bror skulle således inte medföra att ägandet har en större anknytning till landskapet.

Mot bakgrund av ovanstående och tidigare beslutspraxis anser landskapsregeringen att ansökan om jordförvärvstillstånd ska beviljas.

Tillämpade lagrum

12 § landskapslagen (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd

Nr 186

Ansökan om jordförvärvstillstånd gällande ½ fastigheten

478-14-13-4 i Mariehamns stad

ÅLR 2019/9122

921 Rk1a

Landskapsregeringen *beviljar* ansökan om jordförvärvstillstånd gällande ½ fastigheten 478-14-13-4 i Mariehamns stad.

Tillståndet gäller under förutsättning att fastigheten används av sökanden för fast bosättning.

Som villkor för tillståndet gäller att sökanden senast inom 12 månader från detta besluts datum anmäler till landskapsregeringen att inflyttning till landskapet skett och att fastigheten är sökandens faktiska och huvudsakliga boendeställe.

Om sökanden inom denna tid inte meddelar landskapsregeringen att inflyttning skett och att fastigheten nyttjas i enlighet med vad som ovan föreskrivs förfaller jordförvärvstillståndet för ½ fastigheten 478-14-13-4. Landskapsregeringen kan då i enlighet med 10 § jordförvärvslagen (1975:7) för Åland förordna om fastighetens försäljning på offentlig auktion.

Bakgrund

Ansökan gäller tillstånd att förvärva och besitta ½ fastigheten 478-14-13-4 i Johannebo i Mariehamns stad. Fastigheten om 697 m² är belägen inom detaljplanerat område och gränsar inte till vatten. Inga andelar i samfällda jord- och vattenområden ingår. Sökanden har i ansökan uppgett att fastigheten är obebyggd. Landskapsregeringen konstaterar dock att enligt aktuellt försäljningsprospekt är fastigheten bebyggd med parhus. Ur försäljningsprospektet framgår att köp av parhuslägenheten sker via köp av ½ fastigheten, och att det mellan ägarna finns ett besittningsavtal som reglerar ägandet av lägenheten och marken; besittningsavtalet ska transporteras på ny köpare i samband med köpslut.

Avsikten med förvärvet är fast bosättning. Sökanden är inte född och uppvuxen i landskapet och har inte innehaft hembygdsrätt. Enligt till ansökan bifogat ämbetsbevis har sökanden dock varit bosatt i landskapet från mars 2007 till augusti 2012. Sökanden är för närvarande inte bosatt i landskapet, men har i ansökan uppgett en avsikt att bosätta sig i landskapet senast 30 april 2020.

Kommunens utlåtande

Mariehamns stad förordar anhållan om jordförvärvstillstånd i ett beslut av den 11 december 2019.

Motivering

Av 4 § 2 mom. landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd framgår kriterierna för när landskapsregeringen ska bevilja jordförvärvstillstånd, om inte särskilda skäl däremot föreligger. I 4 § 2 mom. 2 punkten stadgas under vilka förutsättningar jordförvärvstillstånd normalt ska beviljas för att förvärva och besitta en bostadsfastighet när sökanden har varit bosatt på Åland kortare tid än fem år. Förutsättningarna är:

1. Sökanden har flyttat till landskapet och har för avsikt att stanna här.
2. Markområdet understiger 4 000 m² och ska användas för fast boende.

3. Marken får inte gränsa till vatten och ska vara belägen inom planerat område, bykärna eller annat område som är avsett för fast bosättning.
4. Till marken hör vare sig andelar i samfälliga land- eller vattenområden eller jakt- eller fiskerättigheter.

Sökanden uppfyller villkoren enligt punkterna 2, 3 och 4. Enligt villkoret i den första punkten, som i detta fall inte uppfylls, ska sökanden redan ha flyttat till landskapet och ha för avsikt att stanna här. Landskapet ska då vara den faktiska och huvudsakliga bosättningsorten enligt landskapsregeringens praxis. Även om en sökande inte uppfyller kravet på faktisk bosättning i landskapet har landskapsregeringen i enskilda fall beviljat tillstånd enligt 12 § landskapslagen (2003:68) om jordförvävrätt och jordförvärvstillstånd då en sökande avser flytta utifrån landskapet till en fastighet i landskapet för fast bosättning. I den nu aktuella ansökan har sökanden ännu inte inflyttat till landskapet, men ur ansökan framgår att sökanden avser fast bosätta sig på den fastighet som avses i ansökan senast i april 2020. Landskapsregeringen finner det sannolikt och trovärdigt att sökanden flyttar till landskapet. Med beaktande av markområdets beskaffenhet och sökandens tidsplan för inflyttning anser landskapsregeringen att tillstånd kan beviljas i det nu aktuella fallet.

Ett villkor att marken ska användas för fast boende ska enligt 5 § landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd fastställas då landskapsregeringen beviljar jordförvärvstillstånd i enlighet med 4 § 2 mom. 2 punkten. Landskapsregeringen konstaterar att det ska röra sig om ett faktiskt och huvudsakligt boende på fastigheten. Enligt 15 § jordförvärvslagen (1975:7) för Åland är den som beviljats tillstånd skyldig att vid granskning som verkställs på förordnande av landskapsregeringen visa att tillståndsvillkoret iakttas.

Tillämpade lagrum

12 § landskapslagen (2003:68) om jordförvävrätt och jordförvärvstillstånd

4 § 2 mom. 2 punkten och 5 § landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd

Bilaga 1, Rk1a19E94

BREV	Nr 917 Rk1a	Sidnr 1 (2)
Datum 18.12.2019	Dnr ÅLR 2019/9125 ÅLR 2019/9127	

Utrikesministeriet
 Enheten för EU-domstolsärenden
 Rättstjänsten
 PB 417
 00023 Statsrådet

Hänvisning

**KOMMISSIONENS FORMELLA
 UNDERRÄTTELSE I MÅL 2019/0320–0321;
 GENOMFÖRANDET AV TVÅ DIREKTIV**

Kontaktperson

Pamela Baarman

Landskapsregeringen har erhållit en remiss från utrikesministeriet angående kommissionens formella underrättelser om Finlands genomförande av två direktiv. Kommissionen framhåller i sitt brev SG-Greffe(2019)D/17034 av den 22 november 2019 att Finland inte har anmält genomförandeåtgärder för dessa två direktiv till kommissionen trots att genomförandetiden för direktiven har löpt ut.

Genomförandesituationen i landskapet för de berörda direktiven framgår av bilagan.

Viceletråd

Harry Jansson

Rättssakkunnig

Pamela Baarman

IMPLEMENTERINGSSITUATIONEN I LANDSKAPET ÅLAND

Överträdel- sen nummer	Direktivets nummer	Direktivets namn	Landskapsregeringens åtgärder
1. Överträdel- se- nummer 2019/0320	(EU) 2018/350	Kommissionens direktiv (EU) 2018/350 av den 8 mars 2018 om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/18/EG vad gäller miljöriskbedömningen av genetiskt modifierade organismer	Inom rikets lagstiftningsbehörighet. Landskapsregeringen har notifierat direktivet den 13 september 2019. Internt diarienummer: ÅLR 2018/2729
2. Överträdel- se- nummer 2019/0321	(EU) 2019/782	Kommissionens direktiv (EU) 2019/782 av den 15 maj 2019 om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/128/EG vad gäller fastställande av harmoniserade riskindikatorer	Inom landskapets lagstiftningsbehörighet. Direktivet kommer att genomföras i landskapet genom blankettlagstiftning, dvs rikets lagstiftning görs tillämplig även i landskapet. De ändringar som riket vidtar i lagen om växtskyddsmedel (FFS 1563/2011) blir automatiskt gällande även i landskapet när ändringarna träder i kraft i riket. Detta innebär att landskapet kan notifiera direktivet så snart rikets lagstiftningsändringar träder i kraft. Internt diarienummer: ÅLR 2019/4099